

Dette værk er downloadet fra Slægtsforskernes Bibliotek

Slægtsforskernes Bibliotek drives af foreningen Danske Slægtsforskere. Det er et special-bibliotek med værker, der er en del af vores fælles kulturarv, blandt andet omfattende slægts-, lokal- og personalhistorie.

Slægtsforskernes Bibliotek:
<http://bibliotek.dis-danmark.dk>

Foreningen Danske Slægtsforskere:
www.slaegtogdata.dk

Bemærk, at biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. Når det drejer sig om ældre værker, hvor ophavsretten er udløbet, kan du frit downloade og anvende PDF-filen.

Drejer det sig om værker, som er omfattet af ophavsret, skal du være opmærksom på, at PDF-filen kun er til rent personlig brug.

Ansager kirke stolestader 1683-1768

Ribe amt, Øster Horne herred, Ansager sogn, Øster Horne herreds provsteprotokol 1683-1768 side 403 ff - kildeafskrift doneret af Holger Hertzum-Larsen. Denne indtastning er foretaget af Holger Hertzum-Larsen, Hovedgaden 32, 7620 Lemvig.

Efter høje øvrigheds ordre, givet udi Riber landemode den 21. juni anno 1713, og med kirkepatronens velædle hr. captajn Friderich Lassons (ejer af Nørholm) skriftlige consens, dateret St. Knuds closter d. 17. nov. anno 1715, forfattet af magister Philip Heinrich Friedlieb, provst over Ø. herred og sognepræst til bemeldte Ansager menighed, med de tre af de ældste og vittigste (klogeste) sognemænd, navnlig Thomas Nielsen i Udde, Morten Jensen udi Qvie og Christen Pedersen udi Skoulund, deres råd og bedste betænkende, og endelig udi den ganske tilstedeværende menigheds påhør, tillige med forbemeldte høje ordre og patronens skriftlige consens, lydelig publiceret, dominica Septuagesima anno 1716 som følger:

I. Mændenes steder og det ved prædikestolen.

No 1. Følger sognepræstens sønner og tjenestekarle, som af Arilds tid, uden hver mands pretention.

No 2 Peder Nielsens og Niels Madsens påboede steder udi Qvie, men skulde Niels Christensen ibid., ved bemeldte Peder Nielsens dødelige afgang, såsom han er fast en udlevet mand, får Peder Nielsens gårdpart, til sin egen, under ret brug, så skal bemeldte Niels Christensen lade sig nøje med det stolested han haver neder i kirken udi nr. 10, såsom kirkens lejlighed kan ikke tilstede nogen mand mere end eet sted til hans gårdspart. Hvad bemeldte Peder Nielsens, Niels Christensens og Niels Madsens hustruer angår, som hidtildags har søgt bemeldte stolestade no. 2 hos og iblandt deres mænd, så haver bemeldte 3 kvinder at forføje sig efterdags af samrne stol, til de stader, som herefter blandt kvindfolkenes stolestader skal vorde anført; hvorimod Peder Pedersen i Qvie og Søren Jensen udi Ansager nyder hver for sin påboende gårdspart, del og rettighed udi bemeldte stol, efter gammel kirkeskik og kongl. maj.s allernådigste lov.

No 3. Ligger til Oluf Knudsen og Lauge Hansens gård i Lund.

No 4. Til Las Knudsens og Jens Pedersens gård i Lerkeholt, item til Jens Pedersens gård i Stenderup, og dertil kommer Peder Nielsen Trøllund af no. 13.

No 5. Er befunden forladt, derfor viger de yngste mænd af samme stol, såsom Søren Jensen i Ansager og Peder Pedersen i Qvie til no 2, som forbemeldt, item Hans Trøllund den yngre og Ebbe Rasmussen begge udi Midtgård i Qvie til no 19 neder i tårnet; og bliver så bemeldte no.5 fremdeles beliggende til Peder Hansen i Ansager, Hans Mortensen, Peder Olufsen og Niels Rasmussen i Qvie deres påboende gårdsteder.

No 6. Bliver som forhen til Hans Olufsen i Stenderup, Søren Pofvelsen og Hans Olufsen i Skoulund deres påboende steder.

No 7. Ligeledes til Christen Grafversen i Stenderup, Laurids Christensen, Christen Pedersen og Hans Jensen i Skoulund.

No 8. Deraf går Christen Byrgesen til no.18, og bliver fremdeles Søren Olufsen, Jens Hendriksen og Christen Pedersen i Qvie, item Jørgen Knudsen og Jeppe Olufsen i Ansager.

No 9. Deraf går Søren Justesen til no.22, men Peder Knudsen og Peder Pedersen i Mølgaard, item Jens Smed, Søren Rasmussen og Hans Christensen alle Ansager, beholder den fremdeles til deres påboende gårde.

No 10. Bliver som før, til Peder Jørgensen og Christen Lassen i Ansager, Niels Christensen i Qvie, Christen Jensen og Niels Nielsen i Stenderup deres påboende steder.

No 11. Ligeledes til Michel Jørgensen på Mølbye, Jørgen Lassen i Olleng og Christen Christensen i Ansager.

No 12. Til Thomis Christensen og Peder Berthelsen i Udde, Viste Pedersen i Olleng og til Peder Klinkis boel udi Qvie.

No 13. Til Niels Hansens og Christen Hansens gård i Stenderup, deraf går Peder Nielsen Trøllund ibid. til no. 4.

No 14. Til Krogager ved Stenderup.

No 15. Til Søren Pedersens sted udi Qvie.

No. 16 og 17 haver Morten Jensen i Qvie og Thomas Nielsen i Udde haft på deres egen bekostning, hvorfor de også beholder hver sin deres livstid, siden bliver de ad interim til husmænd og indersters tjeneste - såfremt deres efterkommere dem ikke behøver.

No 18. På den nørre side i tårnet betrædes af Hans Graversen i Stenderup og Christen Byrgesen i Qvie.

No 19. Beholder Ebbe Rasmussen og Hans Trøllund den yngre i Qvie.

No 20. Ligger til bolet i Stenderup.

No 21. Til Niels Jensen og Jens Jensens gård i Stenderup.

No 22. Nyder Lauge Olufsen i Olleng, Søren Justesen og Søren Christensen i Tiphede og Peder Pedersen udi Geil.

No 23. Ligger til Peder Nielsens, Jens Mortensens, Peder Hansens og Peder Graversens steder i Olleng.

No 24. Ligeledes til Hans Lassens og Jørgen Mortensens påboende gård i Lund, såvel som Mads Christensens sted i Stenderup og til Crongaard.

No 25. beholder Ansager møller, Jens Jensen og Peder Haugen i Lerkeholt, item Thomas Olufsen i Ansager.

II. Qvindfolkstaderne.

No 1. Ved den søndre side i kirken bliver til sognepræstens tjenestepiger og herfor jeg consenteret, dog uden nogen consequens, at unge Hans Trøllunds kone, Kirsten Jensdatter udi Qvie for hendes egen person må gå udi samme stol sålænge der findes rum; men ellers fattes hendes sted i no. 9, som den af Arilds tid til hendes påboende gårdsplads lagt haver.

No 2. Bliver som forhen til Mølgaard og Hans Olufsens kone udi Stenderup.

No 3. Haver mølleren udi Ansager mølle på sin egen bekostning ladet sætte til sin hustru, såsom intet vist stolestade findes i kirken nogensinde at være lagt til bemeldte møllerkone.

No 4. På den nørre side i kirken ligger til præstegården.

No 5. Til Christen Hansens og Christen Christensens gård i Ansager.

No 6. Til Jeppe Olufsens og Jørgen Knudsens gård i Ansager.

No 7. Til Mølbye.

No 8. Deraf går Oluf Knudsens og Lauge Hansens koner udi Lund, såsom de haver en anden stol, nemlig no 16 til deres gård, bliver så igen i denne Søren

Crongaards, Hans Lassens og Jørgen Mortensens i Lund og Peder Geils hustruer, og kommer endnu dertil af no 9 Niels Rasmussens og Ebbe Rasmussens koner i Qvie; item Niels Madsens hustru ibid., som tilforn har siddet iblandt mandfolkene udi no 2.

No 9. Beholder Peder Hansens hustru i Ansager, item Mads Christensens udi Stenderup, Hans Graversens ibid., Niels Trøllunds der sammesteds, såvel som Søren Pedersens, Hans Mortensens, Hans Trøllunds og Peder Olufsens koner i Qvie; herimod går Niels Rasmussens og Ebbe Rasmussens koner af denne stol til no 8 som forbemeldt; item Christen Trøllunds kone i Stenderup til no 14, Søren Jensens i Ansager til no 15, og Peder Bruns i Qvie til no 13.

No 10. Bliver som før til Jens Mortensens hustru i Olleng, Peder Nielsens og Peder Hansens ibid., Thomas Christensens og Peder Berthelsens i Udde, Christen Pedersens, Laurids Christensens og Hans Jensens kone i Skoulund. Aleneste Peder Graversens hustru i Olleng går deraf til no 17.

No 11. Ligeledes til Niels Jensens og Jens Jensens gård i Stenderup, item Christen Jensens og Niels Nielsens ibid., såvel som til Søren Olufsens, Christen Pedersens, Jens Hendrichsens og Christen Byrgesens påboende steder udi Qvie.

No 12. Bliver som før til Christen Lassens og Peder Jørgensens gård i Ansager, Søren Pofvelsens og Hans Olufsens i Skoulund, Lauge Olufsens og Jørgen Lassens i Olleng, Jens Jensens og Peder Pedersens i Lerkeholt, men Viste Pedersens kone i Olleng, som den yngste viger af denne stol til no 13.

No 13. Lass Knudsens og Jens Pedersens hustruer i Lerkeholt dertil kommer, Viste Pedersens kone i Olleng og Peder Pedersens kone i Qvie, som foran ført.

No 14. Derudi bliver Jonn Krogagers hustru og boelskonerne i Stenderup som forhen; og kommer Christen Trøllunds hustru dertil fra no 9, item Peder Nielsens og Niels Christensens hustruer i Qvie fra no 2 iblandt mandfolkestolene.

No 15. Degnens hustru, Fugelsangs kone, Tiphede boelskoner bliver der som før, men Thomes boels kone i Ansager går deraf til no 17, og Søren Jensens i Ansager kommer i denne stol igen fra no 9.

No 16. Ligger til Oluf Knudsens og Lauge Hansens gård i Lund.

No 17. Beholder Christen Grafversens og Jens Pedersens hustruer i Stenderup som tilforn, dertil kommer Thomas Olufsens kone i Ansager fra no 15, og Peder Grafversens i Olleng fra no 10.

Hvifor er at agte efterskrevne poster:

1. At inderster og ledige folk må gå ubehindret ind i de stole, hvor der er bedst rum.
2. At gamle aftægtsfolk nyder stolested hver hos sine børn eller efterkommere efter gammel kirkeskik, på de steder hvor samtlige gårds mænd og koner i denne ligning pladser ere an-viste.
3. At det bliver ialt ved gammel kirkeskik og hans kongl. majsts. allernådigste lov, at de yngre gifte viger den ældres - hvers stand upræjudiceret.
4. Hvor gårdsparter, som nu er adskilte, efterdags kunne vorde samlede, der går de ledige pladser til andre, hvis gårdsparter måtte vorde separerede, endskønt de nu kan være samlede.
5. At de ledige stolestader, hvilke de, som tilforn i de fortrykte stolestader ej kunde få rum, efter fremførte ligning, nu efterdags skulde betræde, følger dem og deres efterkommere, på mænd og kvindesiderne udi hver gård, med lige god ret, som de tilforn har haft i forrige stolestader.
5. Hvor en gård eller gårdspart forhen har haft rettighed i to stole, den bliver deres beboere, mænd og kvinder ikke forment at gå i den anden stol, som tilforn af Arilds tid deres gårdspart haver fulgt, al den stund derudi kunde findes rum, og den ikke er så betagen af de udi denne inddeling tillagte personer, deres børn eller tjenestefolk, at ingen flere kunde komme derind, såsom for eksempel Hans Olufsens kone udi Stenderup, der tilforn har haft rettighed udi no 17, ligesåvel som hun endnu haver ret, efter egen begæring, udi no 2, kan uden de andres prejudice betræde no 17 når hendes barn eller pige kunde være med hende i kirke, og de kunde ikke vel få rum tilsammen i no 2, såsom deres inddeling viser, at udi bemeldte no 17 indgår, med rette ikkun fire koner, men for hensynet til andre, hermed ikke kunnet herved inddeles mere end eet stolested til hver gårdspart, såsom kirkens lejlighed sådant ingenlunde kunde tillade.
7. At Een for efterdags søger det stolested, som dennem ved denne inddeling i så måde er bleven anvist, og for alle ting tager vare for, at ingen tumult, bulder eller oprør forårsager udi kirken i nogen måde, thi skulde nogen, imod forventning, herved med billighed kunde finde sig fornærmet,

må han eller hun ingenlunde, på så forargelig en måde tage sig selv ret, men så har vedkommende sådant med lovlig medfart imod mig at udføre.

Christen Andersøn Skoulund. E.Friedlieb